

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

IGREYIDI 12

ISINDEBELE ILIMI LESIBILI LOKUNGEZELELA (SAL)

ILIMI LESIBILI (P2)

MEMORANDAMU

EXEMPLAR 2008

IMITLOMELO: 80

IPHEPHELI LINAMAKHASI 3.

ISIGABA A**UMBUZO 1****UMHLAHLANDLELA**

Le akusiyo irubhrigi yokutshwaya umsebenzi womfundi. Kodwana nje maphuzu okumele atjhejwe nakutshwaywako. Utitjhere akasebenzise amaphuzu la kanye nerubhrigi enikelweko.

IMITLOMELO YESIGABA A: [40]**ISIGABA B****UMBUZO 2****2.1 Incwadi yobungani**

- a. Ine-adresi eyodwa (yothumelako).
- b. Umfundi akalotjhise ngegama elilodwa isib. Mma, Jabu, Nomaziyana, njll.
- c. Ayihlukaniswe kuhle ngeendima.
- d. Ayitlolwe ngelimi lehlonipho namtjhana otlolelwako athethiswa.
- e. Isivaleliso asiveze ihlonipho.

2.2 Ikulumopendulwano

- a. Ayitlolwe ngendlela yokutlola umdlalo kodwana ingabi mudlalo.
- b. Akube khona abalingisi, bakhulume ngokutjhiyelana.
- c. Akube sepepeneneni bonyana sekukhuluma muphi umlingisi.
- d. Akusebenze woke amatshwayo afaneleko.

2.3 Umbiko

- a. Umbiko wethulwa ngommoya onjani (I-rejista.)
- b. Umayelana nani.
- c. Ilanga lesehlakalo nesikhathi.
- d. Ukulandelana kwamaphuzu.
- e. Indawo yesehlakalo.

2.4 Incwadi yangokomthetho/yebhizinisi.

- b. Ayibe nama-adresi amabili (yothumelako nomukelako).
- c. Akube nesihlokwana esimumongondaba wencwadi.
- d. Ayihlukaniswe kuhle ngeendima.
- e. Ayitlolwe ngephimbo elihloniphako./ Irejista ehloniphekileko.
- f. Isivaleliso nesiphetho esiveza ihlonipho.

IMITLOMELO YESIGABA B: [20]

ISIGABA C

UMBUZO 3

Le akusiyo irubhrigi yokutshwaya umsebenzi womfundi. Kodwana nje maphuzu okumele atjhejwe nakutshwaywako. Utitjhere akasebenzise amaphuzu la kanye nerubhrigi enikelweko.

3.1 Iposkarada

- a. Liya kubani begodu libuya kubani.
- b. Umlayezo awube mfitjhani begodu unembe.
- c. Ilanga lokutlolwa kweposkarada.
- d. I-adresi yalapho ikarada liya khona.

3.2 Isikhangiso/ Iflaya

- a. Okukhangiswako akutlolwe ngamagabhadlhela.
- b. Isikhathi, ilanga nendawo kuqakathekile.
- c. Iinomboro zalowo okhangisako.
- d. I-adresi yalapho ibubulo likhona ayivele nakwenziwa iflaya.
- e. Inani lingavezwa nangabe kuyathengiswa.

3.3 Ikarada lesimemo

- e. Liya kubani begodu libuya kubani.
- f. Umlayezo awube mfitjhani begodu unembe.
- g. Ilanga lokutlolwa kweposkarada.
- h. I-adresi yalapho ikarada liya khona.

3.4 Iphostara

- a. Okukhangiswako ephostareni akutlolwe ngamagabhadlhela.
- b. Isikhathi, ilanga nendawo kuqakathekile.
- c. Iinomboro zalowo okhangisako.
- d. I-adresi khulu nakwenziwa iflaya.
- e. Inani lingavezwa nangabe kuyathengiswa.

IMITLOMELO YESIGABA C: [20]